

Konu:

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİNDE YAPILAN YENİ DÜZENLEMELER

Bilindiği üzere 2019 ila 2023 yılları arasını kapsayan 11. Kalkınma Planı TBMM’nde kabul edilmiş bulunmaktadır. Söz konusu planda yer alan en önemli başlıklardan biri de Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programına ilişkin düzenlemedir. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı ile ilgili olarak 11. Kalkınma Planında aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır.

“320. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında öncelikli sektörlerdeki yatırımlar Ar-Ge, tasarım, yatırım, üretim, pazarlama ve ihracat süreçlerinin tamamını içerecek şekilde ürün odaklı olarak desteklenecektir.

320.1. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında öncelikli sektörlerde desteklenecek ürünler stratejik öncelik, teknolojik gelişmişlik seviyesi, gelecek potansiyeli, teknolojik gelişime etki seviyesi, cari açığa etkisi, teknik yeterlilik ve yetkinlik, yerli üretim kriterleri çerçevesinde belirlenerek ilan edilecektir.

320.2. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı uçtan uca bir destek mekanizması şeklinde hayata geçirilecektir. Program kapsamında, Ar-Ge ve yatırım destekleri ile vergi teşvikleri tek pencere üzerinden sağlanacaktır. Yatırımların sürdürülebilir yüksek katma değer üretmesini temin etmek amacıyla, işletme dönemine dair finansman paketleri, ihracat destekleri gibi tamamlayıcı unsurlar da Program kapsamına dâhil edilecektir.

320.3. Program kapsamındaki yatırımlara ilişkin süreçler takip edilerek yatırımcıların karşılaştığı sorunlar çözülecektir.”

Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı ile yüksek katma değerli, orta-yüksek ve yüksek teknoloji ürünlerinin yerli imkân ve kabiliyetlerle üretilerek 30 milyar dolarlık ithalatın önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Program ile sanayi alanında ihracatta orta-yüksek ve yüksek teknoloji ürünlerin payının yüzde 39’den yüzde 50’ye çıkması beklenmektedir. Basına yansıyan haberlerde program kapsamında 400 ürün grubunun tespit edildiği açıklanmıştır. Ancak söz konusu ürün gruplarının hangileri olduğuna ilişkin resmi açıklamanın henüz yapılmadığını belirtmek isteriz.

A-Stratejik Yatırımlarda Yapılan Düzenlemeler

07.08.2019 tarih ve 30855 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 1402 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar’da Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında önemli değişiklikler yapılmıştır. Karar ile büyük ölçekli yatırımlara sağlanan teşvikler tamamen kaldırılmış olup, stratejik yatırımlarla ilgili maddelerde Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı ile uyumlu düzenlemeler yapılmıştır. Bölgesel ve genel yatırım teşvik düzenlemelerinde ise herhangi bir değişiklik yapılmadığını belirtmek isteriz.

Kararda **Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı**, **Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlere ilişkin yatırımların desteklenmesine yönelik olarak, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından uygulama usul ve esasları belirlenerek yürütülecek olan destek programı olarak tanımlanmıştır.**

Program Değerlendirme Komitesi Çalışma usul ve esasları Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenecek olan, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamındaki başvuruları değerlendirerek destek kararını verecek komite olarak tanımlanmıştır.

Öncelikli Ürün Listesi ise Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından dış ticaret verileri, talep gelişimi, rekabet yoğunluğu gibi çeşitli kriterler dikkate alınarak belirlenecek, orta-yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerindeki ürünlerin ve bu sektörlerin gelişimi için kritik ürünlerin yer aldığı, Bakanlık tebliği ile yayımlanacak olan liste olarak tanımlanmıştır.

Yapılan düzenleme çerçevesinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından söz konusu programın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile “Öncelikli Ürün Listesi”nin belirleneceği tebliğin yayınlanması beklenmektedir.

Program Değerlendirme Komitesi, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında, Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlerin üretimine ilişkin olan ve Tebliğle belirlenecek kriterleri sağlayan yatırım projelerinden **uygun gördüklerinin, stratejik yatırım** olarak desteklenmesine karar verebilecek; Komite ayrıca, bu yatırımların, 4. maddenin beşinci fıkrasında yer alan destek unsurlarının **hangilerinden** yararlandırılacağını da belirleyecektir.

Bu yatırımlar için; asgari 50 Milyon Türk Liralık sabit yatırım, yatırım konusu ürünle ilgili yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenecek esaslar çerçevesinde belge konusu yatırımla sağlanacak katma değer asgari yüzde kırk olması, yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının 50 Milyon ABD Dolarının üzerinde olması şartları ile Komisyon değerlendirmesi hususları dikkate alınmaksızın teşvik belgesi düzenlenecektir. Dolayısıyla Program Değerlendirme Komitesi tarafından yapılan stratejik yatırım ile ilgili olarak; makine ve teçhizat ithalinde gümrük vergisi muafiyeti, makine ve teçhizat alım ve ithalinde KDV istisnası, % 50 yatırıma katkı tutarı desteği ve % 90 kurumlar vergisi indirimi, sabit yatırım tutarının % 10 -% 35 oranında ve 7 yıl süre ile sigorta primi işveren hissesi desteği, yatırım yeri tahsisi, faiz desteği, KDV iadesi, gelir vergisi stopajı desteği ve sigorta primi desteklerinin tamamından yararlanılmasına karar verilebileceği gibi söz konusu desteklerin sadece bir kısmından yararlanılabilmesi yönünde de karar verilebilecektir.

Ayrıca söz konusu düzenleme ile Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için kararın 29. maddenin birinci fıkrasındaki kısıtlamaya (karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanamaz) ilişkin bazı istisnaların getirildiğini görmekteyiz. Buna göre stratejik yatırımların, ilgili mevzuatları uyarınca, KOSGEB ve/veya TÜBİTAK tarafından da doğrudan desteklenmesi mümkün hale getirilmiştir. Söz konusu yatırımlarda, KOSGEB, TÜBİTAK veya diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından sağlanan desteklerden yararlanılarak gerçekleştirilen yatırım harcamaları, yatırım teşvik belgesine konu yatırımın bütünlüğünün sağlanması kapsamında değerlendirilebilecektir.

B- Proje Bazlı Yatırımlarda Yapılan Düzenlemeler

Bilindiği üzere, yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar 26.11.2016 tarih ve 29900 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu karar ile, kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda, ülkenin mevcut durumda veya gelecekte ortaya çıkabilecek kritik ihtiyaçlarını karşılayacak, arz güvenliğini sağlayacak, dışa bağımlılığını azaltacak, teknolojik dönüşümünü gerçekleştirecek, yenilikçi, Ar-Ge yoğun ve yüksek katma değerli yatırımların proje bazlı olarak desteklenmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

07.08.2019 tarih ve 30855 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 1403 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 2016/9495 sayılı “Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar”da stratejik yatırımlarda olduğu gibi Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında önemli değişiklikler yapılmıştır.

Program Değerlendirme Komitesi, stratejik yatırımlarda olduğu gibi proje bazlı yatırımlarda da Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında, Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlerin üretimine ilişkin olan ve Tebliğle belirlenecek kriterleri sağlayan yatırım projelerinden uygun gördüklerinin desteklenmesine karar verebilecektir.

Değişiklikten önce projelerin bu Karar kapsamında değerlendirmeye tabi tutulabilmesi için asgari sabit yatırım tutarı 100 Milyon TL iken, söz konusu karar ile *Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlerin üretimine yönelik olan ve Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar* için sabit yatırım tutarı 50 Milyon Türk Lirası, diğer yatırımlar için ise 500 Milyon Türk Lirası olarak yeniden belirlenmiştir.

Yine yatırım tutarı 50 Milyon Türk Lirası ile 500 Milyon Türk Lirası arasında olup, söz konusu Karar kapsamındaki desteklerden yararlanmak isteyen Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlere yönelik yatırım projeleri de Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında değerlendirilecektir. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenecek çağrı planları dahilinde yürütülecek olup, programa yapılan başvurular, Program Değerlendirme Komitesi tarafından pazar doygunluğu, destek ihtiyacı gibi kriterler dikkate alınarak değerlendirme ve önceliklendirmeye tabi tutulacaktır. Bu değerlendirmeye göre uygun bulunan öncelikli projelerin, çağrı planındaki destek bütçesi ve benzeri kısıtlar dahilinde, Program Değerlendirme Komitesince desteklenmesine karar verilebilecektir.

Karar kapsamında proje bazlı olarak desteklenmesi uygun bulunan yatırımlara gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası, KDV iadesi, vergi indirimi veya istisnası, sigorta primi işveren hissesi desteği, gelir vergisi stopajı desteği, nitelikli personel desteği, faiz ve kar payı desteği, sermaye katkısı, enerji desteği, kamu alım garantisi, yatırım yeri tahsis, altyapı desteği, kanunlarla getirilen izin, tahsis, ruhsat, lisans ve tesciller ile diğer kısıtlayıcı hükümler için istisna getirilmesi veya yasal ve idari süreçlerde kolaylaştırıcı düzenleme yapılması ve hibe destekleri sağlanabilecektir.

Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar, ilgili mevzuatları uyarınca, KOSGEB ve/veya TÜBİTAK tarafından da doğrudan desteklenebilecektir. Bu yatırımlarda, KOSGEB, TÜBİTAK veya diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından sağlanan desteklerden yararlanılarak gerçekleştirilen yatırım harcamaları, yatırım teşvik belgesine konu yatırımın bütünlüğünün sağlanması kapsamında değerlendirilebilecektir.

Program Değerlendirme Komitesi, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında, Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlerin üretimine ilişkin olan yatırım projelerinden uygun gördüklerini 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar uyarınca “stratejik yatırım” olarak desteklenmesine karar verebilecektir.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER
YMM
Mazars/Denge, Ortak
evetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK
SMMM
Mazars/Denge, Direktör
gogredik@mazarsdenge.com.tr